

Gudbrandsdal Bil GmbH
Erlend Vestrum
Am Treptower Park 39
D-12435 Berlin
Germany

Deres ref.:

Vår ref.:

Saksbeh.:

Dato: 24.07.2006

■ **Konkurranseloven § 12 jf. § 10 og § 11 - avslag på anmodning om å gripe inn mot Finn.no AS**

Avgjørelse A2006-45

Konkurransetilsynet viser til klager fra Gudbrandsdal Bil Erling Stavheim ENK ved Erling Stavheim og Gudbrandsdal Bil GmbH ved Erlend Vestrum (Gudbrandsdal Bil) av 28. og 29. juni 2006, og til øvrig korrespondanse i anledning saken.

Ifølge klagen har Finn Bil AS, som er eiet av Finn.no AS (Finn), handlet i strid med konkurranseloven¹ ved å inngå i konkurransebegrensende samarbeid med enkelte kunder i strid med konkurranseloven § 10, samt ved leveringsnekt av bilannonseringstjenester til Gudbrandsdal Bil i strid med konkurranseloven § 11. Klagen gjelder det samme saksforholdet, og er derfor behandlet i fellesskap.

Gudbrandsdal Bil anmoder om at Konkurransetilsynet vurderer om de innklagede forholdene er i strid med konkurranseloven §§ 10 og 11, samt at tilsynet treffer et midlertidig vedtak i medhold av konkurranseloven § 12 fjerde ledd som gir Gudbrandsdal Bil rett til å annonsere på Finn.

Konkurransetilsynet har i etterkant av klagen avholdt møte med Finn, samt mottatt skriftlige merknader til Gudbrandsdal Bils klage fra Finn.

Sakens bakgrunn

Finn selger bilannonseringstjenester på Internett. Som følge av en tvist mellom Finn og Gudbrandsdal Bil om hvorvidt Gudbrandsdal Bil har brutt avtalevilkårene for annonsering på Finn, ble avtalen med Gudbrandsdal Bil sagt opp. Gudbrandsdal Bil er således utestengt fra å annonsere biler på Finn.

Bakgrunnen for oppsigelsen skal ifølge Finn ha vært at Gudbrandsdal Bil, i strid med Finns forutsetninger for bilannonser, tilbød salg av tjenester og ikke konkrete varer. Videre skal Gudbrandsdal Bil ifølge Finn ha annonsert for flere biler i én og samme annonse. Dette medfører ifølge Finn at Gudbrandsdal Bil har misligholdt sine avtaleforpliktelser til Finn ved ikke å betale korrekt for sin annonsering.

¹ Lov av 5. mars 2004 nr. 12 om konkurranse mellom foretak og kontroll med foretakssammenslutninger.

Gudbrandsdal Bil på sin side hevder at Finn nekter å selge annonseplass som en følge av press fra andre aktører i markedet. Videre hevdes det at det er et misbruk av en dominerende stilling at Finn nekter å selge annonseplass til Gudbrandsdal Bil. Konkurransetilsynet vil i det følgende gjøre en vurdering av om Finn har overtrådt konkurranselovens forbudsbestemmelser.

Konkurranseloven § 10

Konkurranseloven § 10 forbyr uavhengige foretak å samarbeide på en måte som har til formål eller virkning å begrense konkurransen i et marked. Bestemmelsen tilsvare EØS-avtalen artikkel 53 og EF-trakten artikkel 81. Praksis knyttet til tolkningen av disse bestemmelsene vil således være relevant ved anvendelsen av konkurranseloven § 10. Vilkårene i § 10 første ledd er kumulative. Det betyr at alle vilkårene i bestemmelsen må være oppfylt for at den skal komme til anvendelse.

Det er et vilkår for anvendelsen av konkurranseloven § 10 at det foreligger en avtale eller samordnet opptreden mellom uavhengige foretak. Begrepet avtale eller samordnet opptreden forutsetter etter konkurranseloven § 10 at det foreligger en felles enighet mellom to eller flere parter om et samarbeid. Enigheten kan være muntlig eller skriftlig.

På bakgrunn av de opplysningene Konkurransetilsynet har mottatt fra Gudbrandsdal Bil og Finn, finner tilsynet at det lite trolig foreligger et samarbeid mellom Finn og enkelte av Finns kunder. Finn har mottatt klager på Gudbrandsdal Bils annonsering fra enkelte av sine kunder. Det foreligger imidlertid ikke opplysninger som gjør det trolig at det foreligger noen form for avtale eller samordnet opptreden mellom Finn og deres kunder.

Det er etter dette lite sannsynlig at konkurranseloven § 10 kommer til anvendelse i saken.

Konkurranseloven § 11

Konkurranseloven § 11 forbyr dominerende foretak å utnytte sin dominerende markedsstilling på en utilbørlig måte. Bestemmelsen tilsvare EØS-avtalens artikkel 54 og EF-traktatens artikkel 82. Praksis knyttet til tolkningen av disse bestemmelsene vil således være relevant ved anvendelsen av konkurranseloven § 11.

Det er et vilkår for anvendelsen av § 11 at foretaket har en dominerende stilling. Det er videre et vilkår at foretakets atferd utgjør en utilbørlig utnyttelse av en slik dominerende stilling.

Konkurransetilsynet går i denne saken ikke nærmere inn på om vilkåret om markedsdominans er oppfylt, ettersom opplysningene Konkurransetilsynet har mottatt tilsier at det neppe foreligger en utilbørlig leveringsnekt i strid med konkurranseloven § 11.

Avgjørende for vurderingen av om det foreligger en utilbørlig handling er om atferden medfører fare for at konkurransen i det relevante markedet elimineres eller reduseres.² Forretningsdrivende står som hovedregel fritt med hensyn til hvem de ønsker å handle med. Etter de opplysningene Konkurransetilsynet har mottatt, avsluttet Finn avtaleforholdet om salg av bilannonseringstjenester til Gudbrandsdal Bil som følge av en tvist mellom partene om hvorvidt Gudbrandsdal Bil har brutt avtalevilkårene for annonsering på Finn.

Leveringsnektelse kan likevel i visse tilfeller utgjøre en utilbørlig atferd etter konkurranseloven § 11. For at en leveringsnekt skal være i strid med konkurranseloven § 11 er det etter praksis fra EF-domstolen en vesentlig forutsetning at det ikke finnes eksisterende eller potensielle substitutter til produktet.³

Den påklagede leveringsnekten omfatter kun bilannonseringstjenester på Internett. Selv om Internett er et viktig medium for bilannonser, er fortsatt blant annet aviser en hyppig brukt

² Forenede saker 6 og 7/73 Commercial Solvents, premiss 25; sak 311/84 Télémarketing, premiss 27; og sak C-7/97 Bronner, premiss 38.

³ Sak C-7/97 Bronner.

annonseform for salg av biler. Dette innebærer at det finnes alternative måter for Gudbrandsdal Bil å annonsere på. Uten å ta stilling til den avtalerettslige tvisten mellom Finn og Gudbrandsdal Bil, finner Konkurransetilsynet etter dette at det lite trolig foreligger en utilbørlig atferd i strid med konkurranseloven § 11.

Konkurranseloven § 11 kommer etter dette neppe til anvendelse i denne saken.

Konkurranseloven § 12 fjerde ledd

Konkurransetilsynet kan i medhold av konkurranseloven § 12 fjerde ledd treffe et midlertidig vedtak dersom det er "rimelig grunn til å anta at § 10 eller § 11 er overtrådt" og det er "fare for at konkurransen utsettes for varig og uopprettelig skade".

Basert på den vurderingen som er gjort over finner Konkurransetilsynet at det ikke er rimelig grunn til å anta at § 10 eller § 11 er overtrådt. Som en følge av at vilkårene i § 12 fjerde ledd er kumulative, er det ikke nødvendig å vurdere om det er fare for at konkurransen utsettes for varig og uopprettelig skade. Klager har heller ikke lagt frem noen opplysninger om at konkurransen utsettes for varig og uopprettelig skade.

Konkurranseloven § 12 fjerde ledd kommer ikke til anvendelse.

Konklusjon

Som det følger av det forgående foreligger det etter Konkurransetilsynets vurdering lite trolig forhold i strid med konkurranseloven §§ 10 eller 11 i denne saken. Konkurransetilsynet finner på denne bakgrunn ikke å kunne prioritere ressurser til ytterligere undersøkelser i saken.

Anmodningen om å pålegge opphør etter konkurranseloven § 12 første ledd og om å fatte vedtak etter § 12 fjerde ledd avslås.

Avgjørelsen kan påklages, jf. konkurranseloven § 12 tredje ledd. Fristen for å klage er tre uker. En eventuell klage stiles til Fornyings- og Administrasjonsdepartementet, men sendes Konkurransetilsynet. Forøvrig vises til vedlagte skjema "Melding om rett til å klage over forvaltningsvedtak".